

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Beata Woźniak

Sędziowie: Rafał Kubiak

Anna Kulczewska-Garcia

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2021 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. L.

przeciwko Skarbowi Państwa –Szefowi (...) w P.

o zapłatę

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 27 października 2020 roku

sygn. akt I C 126/18

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 900 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

Rafał Kubiak Beata Woźniak Anna Kulczewska-Garcia

UZASADNIENIE

Zaskarżonym **wyrokiem** z dnia 27 października 2020 roku Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu:

1. zasądził od pozwanego Skarbu Państwa - Szefa (...)w P. na rzecz powoda B. L. kwotę 62 856 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 60.000 zł od dnia 18 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

- 2.856 zł o tym z dnia 7 lutego 2020 roku do dnia zapłaty;

2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

3. kosztami procesu obciążył pozwanego,, pozostawiając szczegółowe rozliczenie kosztów referendarzowi sądowemu, przy uwzględnieniu pojedynczej stawki wynagrodzenia pełnomocników.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w części to jest co do pkt 1 tiret pierwsze w zakresie odsetek zasądzonych od dnia 18 listopada 2017 roku do dnia 27 listopada 2019 roku.

Apelujący zarzucił sądowi naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 455 k.c. w związku z art. 363 § 2 k.c. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na nieprawidłowym ustaleniu początkowego terminu naliczania odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty, podczas gdy prawidłowa wykładnia wyżej wymienionych przepisów jednoznacznie przekonuje, iż dniem początkowym naliczania odsetek winien być dzień następujący po dniu doręczenia pozwanemu ostatecznej opinii biegłego, precyzującej wysokość żądania powodów, ponieważ biegły oszacował wartość odszkodowania w oparciu od ceny aktualne, a tym samym zwaloryzował wartość świadczenia na chwilę doręczenia opinii i w wypadku zasądzenia odsetek poprzedzających tą datę pozwany byłby podwójnie obciążony waloryzacją świadczenia- zarówno z tytułu odsetek, jak i wyliczenia wg cen aktualnych.

W konkluzji apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie pkt 1 tiret pierwsze w ten sposób, że odsetki zostaną zasądzone od dnia następującego po dniu doręczenia ostatecznej opinii biegłego R. D. z dnia 28 października 2019 roku w doręczonej pełnomocnikowi pozwanego w dniu 26 listopada 2019 roku,
2. rozstrzygnięcie o kosztach procesu przed drugą instancją w tym zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od powoda na rzecz pozwanego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Z uwagi na zakres zaskarżenia wyroku Sądu I instancji apelacją, analizie podlegać będą wyłącznie te ustalenia i rozważania, które dotyczą roszczenia odsetkowego. Sąd Okręgowy w całości, je podziela i przyjmuje za własne.

Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 455 k.c. w związku z art. 363 § 2 k.c. jest bezzasadny.

Roszczenie o odszkodowanie, jakim jest roszczenie zasądzone zaskarżonym wyrokiem jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, zgodnie z art. 455 k.c., po wezwaniu dłużnika do zapłaty. Sąd Okręgowy podziela przy tym aktualne stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 8 listopada 2016 roku wydanym w sprawie III CSK 342/15, gdzie stwierdził, że w wypadku kiedy przedmiotem sporu jest świadczenie pieniężne należne wierzycielowi, w tym także świadczenie odszkodowawcze dochodzone na podstawie art. 129 ust. 2 i 4 oraz art. 136 ust 1 i 3 ustawy prawo ochrony środowiska, zasadą pozostaje, że termin płatności świadczenia – w zakresie kwot nim żądanych i uznanych ostatecznie za uzasadnione – wyznacza wezwanie dłużnika do zapłaty. Wierzyciel nie ma obowiązku wykazywania szkody poniesionej w wyniku nieterminowej zapłaty, ani udawadniania, że w chwili otrzymania wezwania dłużnik dysponował wiedzą niezbędną do oszacowania wielkości roszczenia. To na dłużniku bowiem ciąży obowiązek dowodzenia, że w tym wypadku występują szczególne okoliczności podważające powstanie stanu wymagalności roszczenia w chwili wezwania do zapłaty.

Tymczasem w niniejszej sprawie pozwany tego rodzaju okoliczności nie wykazał, ani nawet wykazać nie próbował. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego w uzasadnieniu cytowanego wyroku, że charakter roszczenia powoda i powszechność analogicznych roszczeń innych osób, których nieruchomości położone były w tej samej strefie obszaru ograniczonego użytkowania, w połączeniu z już wcześniej rozpatrywanymi przez sądy powództwami dotyczącymi tożsamyh roszczeń związanych z utworzeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół innych polskich lotnisk, umożliwiło pozwanemu oszacowanie wielkości wchodzącego w grę odszkodowania.

Wskazać w tym miejscu należy także, że zgodnie z art. 363 § 2 k.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Odsetki ustawowe gwarantują

wierzycielowi waloryzację spadku siły nabywczej pieniądza, a na wysokość ustalanych odsetek ustawowych ma przede wszystkim wpływ to, że mają one pełnić także funkcję stymulującą dłużnika do spełnienia świadczenia pieniężnego. W ocenie Sądu Okręgowego, wnioskowane przez apelującego zasądzenie odsetek od dnia doręczenia opinii biegłego mogłoby mieć swoje uzasadnienie wówczas, gdyby między datą wymagalności świadczenia a datą tego doręczenia wystąpiła znaczna zmiana wartości nieruchomości, skutkująca wzrostem odszkodowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 listopada 2012 r., I ACa 932/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 maja 2013 r., I ACa 412/13). Taka sytuacja nie występuje jednak w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie ma podstaw do przyjęcia, aby poziom cen nieruchomości wzrósł między 2017 a 2019 r. Przeciwnie, z opinii biegłego sądowego wynika, że wartość nieruchomości nie tyle nawet nie wzrasta, co nieznacznie spada.

Tym samym zasadnym było – jak to uczynił Sąd Rejonowy – zasądzenie odsetek od zasądzonej kwoty 60.000 zł od dnia 18 listopada 2017 r. Powód przed złożeniem pozwu wezwał pozwanego do zapłaty przedmiotowego odszkodowania pismem doręczonym pozwanej w dniu 3 listopada 2017 r. Zgodnie przy tym z art. 455 k.c. świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. „Niezwłocznie” nie oznacza jednak, aby świadczenie miało być spełnione „natychmiast”, a bez nieuzasadnionej zwłoki, tj. w takim terminie, w jakim działający prawidłowo dłużnik mógłby je spełnić w normalnym toku prowadzenia swoich spraw. Jest to więc, jak zauważono w wyroku Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2006 r. (II CSK 293/06) „termin obiektywnie realny”. Aby ocenić, co jest takim terminem, należy wziąć pod uwagę rodzaj i rozmiar świadczenia lub inne okoliczności niezbędne do wykonania zobowiązania (zob. Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. Konrad Osajda, 2017). Mając na uwadze wielkość świadczenia powódki, a także fakt, że zobowiązany do jej zapłaty pozwany jest Spółką, w której obowiązują określone zasady finansowe i księgowe, w ocenie Sądu Okręgowego realny termin spełnienia świadczenia to właśnie uwzględnione przez Sąd Rejonowy 14 dni. W związku z tym świadczenie powinno być spełnione przez pozwanego do dnia 17 listopada 2017 r., czyli od dnia następnego pozwany pozostaje w opóźnieniu w jego spełnieniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 391§2 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości apelującego. W związku z tym zasądzone od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w wysokości 900 zł na podstawie §2 pkt 4 w zw. z §10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, liczone od wartości przedmiotu zaskarżenia określonej przez apelującego na 8.481 zł.

Rafał Kubiak Beata Woźniak Anna Kulczewska-Garcia